

No radošās biogrāfijas lappusēm

◆ TIKŠANĀS AR MĀKSLINIEKIEM ◆

«Ja kino un teātra aktieri Romualdu Ancānu vajadzētu raksturot ar vienu vārdu, sacītu — pamatīgums. Pēc tam varētu minēt nosvērtību, smagnējību, kas rada priekšstatu par noteiktas dzīves pozīcijas stabilitāti. To, šķiet, saviem varoņiem aktieris nodrošina gandrīz vai ar faktūru vien: lielo, stalto, bet mazliet neveiklo augumu, zēmo balss tembru. Taču būtībā, kad 1975. gadā Romualds Ancāns — Dailes teātra V studijas absolvents sāka savas profesionāla aktiera gaitas, viņa dzīvē jau daudz kas bija pieredzēts, pārdomāts» — tā teātra un kino aktieris R. Ancāns raksturots žurnālā «Kino».

Dzīvē gūta pieredze un reāls skatījums, atbildība un pienākuma izjūta ir mūsu novadnieka, teātra un kino aktiera Romualda Ancāna rakstura īpašības, kas viņu pavada ikdienas darba gaitās J. Raiņa Dailes teātrī un kinematogrāfijā. Šis pamatīgums, šī atbildība un pienākuma izjūta gūta tepat Dubnas krastā Vanagu pusē, kur joprojām dzīvo Romualda Ancāna vecāki. Ar lauku zēnam piemītošo darba sparū, zinātkāri, ar tieksmi un

zināšanu alkām apveltītais jauniešis meklēja ceļu uz teātri, kinomākslu. No pašdarbības kolektīva līdz Dailes teātra studijai noieta garš ceļš. Dziļāko iespaidu uz aktiera daiļradi atstājusi bērnība. Lauku cilvēku patiesīgums, darba mīlestība, vienkāršība aktierim Romualdam Ancānam, šķiet, ielikta jau šūpulī. Vai maz citādi varētu būt ģimenē, kur auga seši bērni. Un varbūt tieši tādēļ viņam raksturīgs tik reāls dzīves skatījums, tik noteiktas dzīves pozīcijas.

Arī tikšanās reizē ar saviem novadniekiem—Rožupes puses Jaudīm, tāpat sarunā ar preiļiešiem Romualds Ancāns apliecināja savu uzticību lauku tēmai, savu uzticību zemei.

Viena no viņa pirmajām lielākajām lomām bija kolonijas audzinātāja Kirškalna tēls A. Dripes «Pēdējās barjeras» dramaturģijā. Pēc tam Dailes teātrī aktieris izjusti un organiski izdzīvoja Kaspara Velnaula dzīvi. Pirmā lielākā kinoloma bija filmā «Robina Huda bultas». Televīzijas skatītāji ar R. Ancānu tikās arī kinolentē «Un

rasas lāses rītausmā», taču kinokritiķi uzskata, ka visdziļāko iespaidu kinoaktieris rada ar Kārļa Iomu filmā «Vainīgais», kas uzņemta pēc R. Blaumaņa darbu motīviem. Ar mūsu novadnieku neklātienē tikāmies arī režisora Jāņa Streiča veidotajās kinolentēs «Nepabeigtās vakariņas» un «Limuzīns Jāņu nakts krāsā». Kritiķu un skatītāju kaislības vijās ap viņa atveidoto Bērtulsonu P. Putniņa «Uzticības saldajā nastā».

Viesojoties Rožupē un Preiļos, Romualds Ancāns kopā ar Jāņa Raiņa Akadēmiskā Dailes teātra aktieri Helmutu Kalniņu sniedza koncertu, pastāstīja par saviem turpmākajiem radošajiem plāniem. Romualds Ancāns sacīja, ka teātrī rit darbs pie R. Blaumaņa «Pazudušā dēla» un Č. Aitmatova «Par mūžu garāka diena ilgst» iestudēšanas.

Kinematogrāfā viņa pašreizējā radošā darbība ir saistīta ar studijas «Mosfilm» jauno lenti par kara tēmu. R. Ancāns atveido virsnieku.

A. Veldre